

Planprogram for kommuneplan 2020 – 2032

Saksnr. 21/151

Journalnr. 1413/21

Arkiv L13

Dato: 19.02.2021

Vedtatt i kommunestyret 18.2.2021, sak 5/21

Innhold

1	Kommuneplan og planprogram.....	5
	Kommuneplan	5
	Kommuneplanens samfunnsdel – KPS	5
	Kommuneplanens arealdel – KPA.....	5
	Kommunedelplaner, temaplaner og veiledere	5
	Handlingsdel	5
2	Planprogram og planstrategi	6
	Planstrategi	6
	Planprogram.....	6
	Felles planprogram for KPS og KPA	7
3	Forutsetninger og prinsipper for planarbeidet	8
	Rammeverk for planarbeidet	8
	Internasjonale, nasjonale og regionale føringer og forventninger	8
	Lokale føringer – Planstrategien 2019 – 2023	9
	Grunnleggende prinsipper.....	9
4	Planprosessen – Framdrift og medvirkning	10
	Offentlig ettersyn.....	10
	Tilgang til planprogrammet	10
	Framdrift.....	10
	Planprogrammet.....	11
	Kommuneplanens samfunnsdel.....	11
	Utarbeidelse av planprogrammet	11
	Metodikk	11
	Innhold i medvirkning	12
	Politisk involvering,	12
	Administrativ involvering,	12
	Innbygger- og lokalsamfunnsinvolvering,.....	13
	Framdrift og muligheter	13
	Overordnet visjon	13
	Hovedtemaer.....	14
	Innholdet i hovedtemaene.....	14
	Utredninger og analyser	15
	Arealdelen.....	16
Vedlegg	17
	Lenker	17
	Rakkestad kommune – gjeldende planer	17
	Andre viktige dokumenter	17

1 Kommuneplan og planprogram

Kommuneplan

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Den gir rammer for virksomhetenes planer og tiltak, og for eksempel bruk og vern av arealer i kommunen. Kommuneplanen anvendes strategisk som en oversiktsplan. Den er pålagt etter plan- og bygningsloven (PBL).

Kommuneplanen består av to deler:

- Samfunnsdel.
- Arealdel.

De to delene av kommuneplanen er de overordnede styringsrammer som skal definere og samordne de viktige målsettinger og oppgaver til kommunen. Den inneholder dessuten en handlingsdel – som i samsvar med kommunens planmodell samsvarer med økonomiplanen.

Plan- og bygningsloven (PBL) kapittel 11 – «Kommuneplan» – regulerer form og innhold i kommuneplanen.

Kommuneplanens samfunnsdel – KPS

Samfunnsdelen gjør strategiske valg for utviklingen av kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon. Den er således et velegnet verktøy for målrettet overordnet styring. Det forsterkes ved å knytte økonomiplanen til samfunnsdelen av kommuneplanen. Da muliggjøres – ved en operasjonalisering av kommuneplanens målsettinger – en sterkere strategisk styring og prioritering av arbeidsoppgaver. Økonomiplanen er gjort til et element av kommunens økonomiske styringsinstrumenter og resultatvurderinger. Dette omfatter økonomiplan, budsjett, regnskap og årsberetninger.

Samfunnsdelen er en ramme og et instrument for en helhetlig planlegging i kommunen, og er dermed grunnlaget for seksjonenes underordnede planer.

I kommunal planstrategi er kommunens langsiktige utfordringer, mål og strategier (PBL § 11-2) – herunder også arealstrategi som har innvirkning på kommuneplanens arealdel – definert.

Kommuneplanens arealdel – KPA

Kommuneplanens arealdel gjelder for hele kommunen. Den redegjør for sammenhengen mellom arealbruk og ønsket samfunnsutvikling. Kommuneplanens arealdel omfatter plankart, ROS-analyse av kommunens areal- og utviklingsbehov, planbeskrivelse og tilhørende bestemmelser.

Kommunedelplaner, temaplaner og veiledere

Det er anledning til å lage delplaner (KDP) for enkeltområder eller temaer. Rakkestad kommune skal utarbeide seksjonsvise planer som utdyper kommuneplanen. Disse planene er seksjonsovergripende og vil fungere som et mer operativt styringsverktøy for kommunens virksomhet. Det kan dessuten fastsettes veiledere for enkelte temaer/områder.

Handlingsdel

Økonomiplan og andre handlingsplaner har som formål å styrke gjennomføring av det langsiktige og overordnede planverket.

De skal vise til hvilke konkrete tiltak som må settes i verk for å realisere plan og planforutsetninger.

Økonomiplan er relatert først og fremst til samfunnsdelen av kommuneplanen (PBL § 11 – 1). Den er grunnlag for vedtak for de nærmeste fire årene.

Det gjøres årlige rullinger av økonomiplan og budsjett.

2 Planprogram og planstrategi

Planstrategi

Kommunestyret skal hvert fjerde år vedta en planstrategi.

Rakkestad kommune fastsatte sin siste planstrategi – for valgperioden 2011 – 2015 – i 2014.

I tidsrommet 2014 – 2018 var Rakkestad kommune i likhet med en lang rekke andre kommuner involvert i kommunereformprosjektet. Det ble utredet en sammenslåing med Sarpsborg kommune og Eidsberg, Trøgstad og Marker kommuner. Til slutt bestemte Rakkestad kommune å fortsette som egen kommune.

Denne situasjonen – med en varighet på opp mot 4 år – gjorde at nærmest alt av planaktivitet ble lagt på is fram til 2018. Eksistensen til Rakkestad kommune som egen kommune var uavklart. Ressurser kunne ikke prioriteres til planoppgaver med slike premisser.

Rådmannen har i 2017 – 2019 etablert en ny planorganisasjon og bygget opp en planstruktur og planregime for 2020 – 2032.

I januar og februar d.å. vedtar kommunestyret Rakkestad kommunes planstrategi for 2019 – 2023.

Planprogram

For alle kommunale planer som har store konsekvenser for miljø og samfunn skal det lages et planprogram.

Plan- og bygningslovens § 4 – 1 regulerer innholdet i et planprogram. Det skal blant annet beskrive:

- Formålet med planene.
- Prosessen – inkludert frister og involvering.
- Systemet for medvirkning og involvering av befolkningen.
- Hvilke alternativer som blir vurdert, og hvilke utredninger det er behov for.

Kommunestyret fastsetter – etter at det er gjort gjenstand for offentlig ettersyn – planprogrammet for kommuneplanen.

Planstrategi og planprogram danner etablerer et samlet bakteppe for kommuneplanarbeidet.

Felles planprogram for KPS og KPA

Rakkestad kommune kunne fastsatt egne planprogrammer for samfunns- og arealdelen av kommuneplanen.

Det som er mest vanlig er likevel at disse programmene slås sammen – for å oppnå den helhet i planleggingen som er målsatt.

Erfaringer fra andre kommuner bygger opp under dette opplegget.

Rakkestad kommune opererer med et felles planprogram for areal- og samfunnsdelen.

Samfunnsdelen skal vedtas først. Den er en hovedplattform for utforming av arealdelen.

3 Forutsetninger og prinsipper for planarbeidet

Dette dokumentet er planprogrammet for kommuneplanen, etter å ha vært ute på høring og offentlig ettersyn.

Rammeverk for planarbeidet

Internasjonale, nasjonale og regionale føringer og forventninger

Rakkestad kommune må forholde seg til et sett av avtaler, planer, forventninger og føringer i det plantiltaket som settes i verk.

Viktigst er FN's 17 bærekraftsmål. Både nasjonale og regionale retningslinjer forutsetter at disse målsettinger legges til grunn for og danner en ramme om kommunal planlegging.

Alle FN's 17 hoved- og delmål er premissgivende, men noen mer enn andre. Kommuneplanen fastsettes i samsvar med disse – avstemt og prioritert mot lokale problemstillinger og utfordringer.

Av relevante rammer er følgende statlige planretningslinjer:

- Statlige retningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging.
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen.
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning.
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen.

De mest sentrale nasjonale og regionale målene er:

- Gode og effektive planprosesser med tydelige mål.
- Krav om samhandling på tvers av sektorene.
- Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling.
- Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder.
- Demokratisk medvirkning og inkluderende samfunn.
- Samarbeid om et sterkere Viken.

FN's 17 bærekraftsmål er:

Lokale føringer – Planstrategien 2019 – 2023

Rakkestad kommunestyre vedtok forrige planstrategi gjeldende for tidsrommet 2011 – 2015.

Det ble konkludert med at kommuneplan 2011 – 2022 var av relativt ny dato og som sådan et ajour og godt verktøy for styring og utvikling av kommunen og lokalsamfunnet.

Den nyere planstrategi 2019 – 2023 slår fast at den nå er moden for en full revisjon.

Fordi tiden har løpt fra produktet, anvendes det i for liten grad av både politisk og administrativt nivå på styring og prioriteringer i kommunal virksomhet og Rakkestadsamfunnet.

Det er en hemsko og en flaskehals på den lokale utviklingen.

Et moment som direkte underbygger denne status er at måltallet for befolkningsvekst – 8 200 innbyggere i 2022 – ble nådd fire år tidligere.

Rakkestad kommune har utarbeidet ny planstrategi (2019 – 2023) parallelt med arbeidet med planprogram for ny kommuneplan.

Gjeldende kommuneplan peker ut følgende overordnede temaer:

- Identitet.
- Infrastruktur.
- Næring og arbeidsplasser.
- Kommunal virksomhet.
- Miljø og energi.

Det er fastsatt hoved- og delmål innen hvert enkelt emne, som er forutsatt operasjonalisert og fulgt opp i økonomiplaner, budsjetter og annet planverk.

Strategivalg foreligger til enhver tid politisk nivå for vedtak.

Det identifiseres også for den nye planen – 2020 – 2032 – helhetlige temaer som en plattform for å utforme levende målsettinger og strategier for kommunen.

Grunnleggende prinsipper

Kommuneplanen er sektorovergripende. Den går på tvers av alle virksomheter og seksjoner. De forskjellige oppgaver og oppgavekategorier – barnehage, skole, kultur, helse og omsorg o.a. – avstemmes mot hverandre og prioriteres på basis av helhetlige målsettinger. Det er relativt krevende prosesser.

Planstrategien peker ut sju grunnleggende temaer som vil utgjøre en plattform for kommuneplanen på premisser nevnt i avsnittet foran:

- Folkehelse.
- Inkludering.
- Helhet, Livsløp.
- Oppvekst.
- Arealbruk.
- Klima/Miljø.
- Digitalisering.

(De grunnleggende prinsipper er gjennomgående for drift og aktivitet i Rakkestad kommune. På tvers av nivåer og sektorer. De kanaliseres som en rød tråd igjennom alle planverk. Ingen planer utarbeides og fastsettes uten det er avstemt mot de grunnleggende prinsippene).

4 Planprosessen – Framdrift og medvirkning

Offentlig ettersyn

Planprogrammet var gjenstand for offentlig ettersyn i tidsrommet 3.9.2019 – 24.10.2019.

Tilgang til planprogrammet

Planprogrammet har vært tilgjengelig elektronisk, også i de sosiale mediene som kommunen bruker.

Framdrift

Framdriftsplanen nedenfor redegjør for aktivitet med planstrategi, planprogram og samfunns- og arealdel av kommuneplan fra august 2019 og fram til en ferdigstillelse av kommuneplanproduktet i februar – mars 2022. Den er som følger:

År	Aktivitet
2020	
Oktober, November, Desember,	Offentlig ettersyn - planstrategi, Korreksjon av planstrategi og planprogram, Avstemming av planprogram - oppnevnt politisk gruppe og administrativ ledelse,
2021	
Januar, Februar, Mars, April, Mai, Juni, Juli, August, September, Oktober, November, Desember,	Planstrategi - behandling, Planprogram - Behandling, Innbyggerinvolvering - KPS, Innbyggerinvolvering - KPS, Innbyggerinvolvering - KPS og KPA - første gangs behandling kommuneplan, Offentlig ettersyn av kommuneplanen, Saksbehandling av kommuneplanen - etter offentlig ettersyn, Involvering etter offentlig ettersyn, Politisk behandling - endelig forslag til kommuneplan, Vedtak av kommuneplanen - andre gangs offentlig ettersyn,
2022	
Februar - mars,	Andre gangs behandling - det endelige forslag kommuneplan,

Planprogrammet

Ifølge milepælsplanen skjer utarbeidelsen av kommuneplanen som følger:

- Samfunnsdelen – februar – mars til mai – juni d.å.
- Arealdelen – mai – september s.å.
- Vedtak av kommuneplan – november – desember d.å.
- Offentlig ettersyn av kommuneplan – desember 2021 – januar 2022.
- Endelig vedtak av kommuneplan – februar – mars 2022.

I samfunnsdelen trekkes viktige prinsipper opp – som etablerer rammer for de disponeringer som foretas i den etterfølgende arealdel.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel utgjør plattformen for hele kommunens virksomhet. Den er premiss- og rammegivende for de tre sektorplanene – som operasjonaliserer og bryter ned målsettinger og strategier mer på handlinger og tiltak. I den kommuneplanen som er vei ut (2011 – 2022), har kommunen av forskjellige årsaker ikke fått plannivåene til å fungere på denne ønskede måte. Av den grunn ble den ikke det styringsinstrument for kommunens virksomhet som intensjonen var. Rakkestad kommune må legge større ressurser inn å gjøre samfunnsdelen av den nye kommuneplanen til det levende og styrende elementet for sin aktivitet i 2020 – 2032.

Kommuneplanens samfunnsdel identifiserer hovedlinjer eller – temaer for kommunens retning og utvikling i de nærmeste tolv årene. Det er viktige strategiske valg. Befolkning og lokalsamfunn inviteres til – gjennom ulike medvirkningsprosesser – å være med i konkretiseringen av dem.

Utarbeidelse av planprogrammet

Det er kommunestyret som fastsetter planprogrammet for kommuneplanen 2020 – 2032.

Rådmannen står ansvarlig for utarbeidelse av produktet og at det legges fram for politisk nivå for vedtak.

Det skjer gjennom en administrativ plangruppe – satt sammen av rådmann, økonomisjef, teknisk sjef, arealplanlegger og samfunnsplanlegger. Den sørger for både form, medvirkning og innhold i det endelige dokumentet. Plangruppen er supplert av ressurser fra det øvrige administrative apparatet i de forskjellige faser av prosjektet. For eksempel har rådmannens ledergruppe hele tiden opptrådt på referansebasis under utarbeidelsen.

Dette opplegget har som formål sikre relevans og kvalitet på de foretatte prioriteringer.

Metodikk

Rakkestad kommune satte så godt som all sin strategisk og annen planlegging på vent under kommunereformprosjektet i 2014 – 2018. I dag er kommunen på kraftig distanse med samtlige planoppgaver. Planstrategien konkluderer derfor med at Rakkestad kommune mangler det overordnede styringsinstrument, at kommuneplanen (samfunns- og arealdel) bør rulleres fullt ut i 2021 og tidlig 2022 og at de underliggende planer er ajourført og på plass innen utgangen av 2023. Av hensyn til egne behov, bærekraft og robusthet og å oppfylle myndigheters og omgivers forventninger og krav til et levende, sammenhengende og totalt planverk, er det svært viktig at planambisjonene som beskrevet oppfylles.

Planstrategien definerer et tidsskjema for utarbeidelse og fastsettelse av kommuneplan 2020 – 2032 (samfunns- og arealdel), sektorplaner for oppvekst, helse og omsorg og infrastruktur og operasjonalisering av målsettinger og strategier for oppgaver og tiltak i økonomiplaner og budsjetter.

Det er eksistensielt at Rakkestad kommune oppfyller dette programmet – i annet fall er det på sin plass å vurdere om kommunen er for liten og mangler kompetanse og kapasitet til å ivareta den forventede planleggingen.

Rådmannen legger en stram tidslinje fram mot vedtak av ny kommuneplan (2020 – 2032).

Den eksisterende kommuneplanen (2011 – 2022) har blitt foreldet. En konsekvens for kommunen og det sivile samfunnet (befolkning, næringsliv o.a.) er at instrumentene for ønskede tiltak og utvikling (reguleringsplaner for nye bolig- og næringsområder, instituttet spredt boligbygging m.m.) ikke er til stede. Det er hemmende for den lokale framgang og vekst.

Rådmannen går inn for et relativt omfattende program for administrativ, politisk og innbygger- og lokalsamfunnsmedvirkning – som har til formål å motivere til deltakelse i kommuneplanprosessen og etablere legitimitet for det endelige planproduktet.

Alle bruker- og interessegrupper inviteres til å engasjere i dette plantiltaket.

Rådmannen avveier form på innbygger- og samfunninvolveringen nøye mot den tid og kapasitet som er disponibel til formålet.

Medvirkningsmodellen oppfyller lovgivningens krav.

Forsinkelser vil direkte påvirke de etterfølgende planprosesser og planprodukter. Statsforvalteren i Oslo og Viken kommenterer dette momentet. Det stilles spørsmål om kommunen har vurdert sammenslåing med andre kommuner på grunn av mangelfullt eller manglende planverk.

Innhold i medvirkning

En rullering av kommuneplanen er en prosess som krever en høy grad av involvering. Samtlige innbyggere har lovfestet rett til å uttale seg til de planer som legges ut til offentlig ettersyn. Det tjener spesielt disse formål:

- Vedlikehold av de lokaldemokratiske verdier.
- Eierskap og legitimitet til det endelige planproduktet.
- Avklare uenigheter og konflikter relatert til planen så tidlig som mulig.

Et element av opplegget er å arrangere åpent plankontor ved forskjellige arrangementer og samle grupper i befolkningen til særskilte møter for å informere om planarbeidet.

Rakkestad kommune anvender følgende modell for medvirkning – i tillegg til de kanaler som er lovfestet:

Politisk involvering,

Politisk styringsgruppe, formannskap og kommunestyre følger opp arbeidet med planstrategien, planprogrammet og kommuneplanen.

Velferdsutvalget.

Teknikkutvalget.

Bruker- og interesseutvalgene.

Administrativ involvering,

Rådmannens ledergruppe.

Seksjonsledernes ledergruppe.

Innbygger- og lokalsamfunnsinvolvering,

Åpent plankontor ved arrangementer og når ordfører har åpent kontor.

Temadag på Rakkestad ungdomsskole.

Temamøter med lag og foreninger.

Lokalpresse.

Egne treffpunkt på sosiale medier.

Enkelt å kunne uttrykke synspunkter og melde tilbake på planproduktene via elektroniske medier.

Informasjon om kommuneplanforslaget – med tilbakemeldingsmulighet – på treffpunkter som for eksempel butikker.

Presentasjon av kommuneplanutkastet på kino m.m.

I tillegg til de programmer som beskrevet ovenfor, er formannskapet og kommunestyret vedtaksorganer på planstrategi, planprogram og kommuneplanen.

Tidspunktene for medvirkning vil variere. Det er erfaringsmessig viktig å involvere lokalsamfunnet o.a. så tidlig som mulig. Samtidig bør planarbeidet ha kommet så langt at det er noe å ta stilling til og gi synspunkter på.

Covid 19 pandemien tok for alvor av 12. mars 2020 og er sannsynligvis ikke under full kontroll før ut i andre kvartal 2021.

Det medvirkningsprogram det er lagt opp til, må tilpasses og korrigeres til den smittesituasjonen som er på forskjellige tidspunkter.

Framdrift og muligheter

Kommuneplanens samfunnsdel er sektoroverbyggende og trekker opp de større linjene for utviklingen av kommunen og lokalsamfunnet. Den omfatter enkeltheter og må konkretiseres og tematiseres i det underliggende planverket.

Overordnet visjon

I 2008 vedtok kommunestyret en visjon – «Mangfold og samhold» – for Rakkestad kommune.

Visjonen kan defineres som et bilde på en framtidig, ønsket tilstand på kommunen. Den uttrykker i et kommuneplanperspektiv en utviklingsretning for Rakkestadsamfunnet fram til 2032.

Tidligere – kommuneplan 2011 – 2022 – har kommunestyret uttalt om «Mangfold og samhold»:

Begrepet mangfold springer ut fra det rike lokalsamfunnet vi har i Rakkestad kommune, og gjenspeiler variasjonen vi har i både naturlandskap, næringsliv, befolkning og rekreasjonsmuligheter.

Samtidig vil et mangfold trekke i flere retninger, og Rakkestad kommune ønsker å beholde spennet vi opplever at kommunen sitter med samtidig som vi trekker kommunen i samme retning. Derav kommer den andre delen av visjonen samhold. Av begrepet samhold handler det om enighet, å holde sammen, eller stille opp for lokalsamfunnet, noe som ligger som en del av sjelen i Rakkestad kommune.

Hovedtemaer

Den gjeldende kommuneplan (2011 – 2022) er gjenstand for en evaluering i planstrategien. Konklusjonen av denne gjennomgangen – sammen med kommunens årsmeldinger, fylkesplanen for tidligere Østfold fylke, nasjonale forventninger til kommunal planlegging og virksomhet og FN's 17 bærekraftsmål – er plattform for hele kommunens planlegging i 2019 – 2023. For å strekke seg lengere etter visjonen nevnt ovenfor og etablere rammer om mål og strategier i 2020 – 2032, er det plukket ut seks hovedtemaer som kommuneplanen vil bygge på.

Hovedtemaene er hovedlinjene og hovedprioriteringene i kommuneplanperioden.

En slik seleksjon av emner, medfører også at noen kriterier er valgt bort. Det ligger i planleggingens og prioriteringenes karakter. Selvsagt kan retningen endres i prosessen. Legge til eller ta bort momenter. Det er likevel sentralt hele tiden grundig å utrede og være bevisst og tydelig på temaer. Både planprosessen og planproduktene gjøres på denne måte mer forutsigbare og konsistente.

Som oppgave framstår planlegging på slike vilkår enklere og mindre kompleks administrativt så vel som for det folkevalgte nivå.

Hovedtemaer for kommuneplanen for Rakkestad kommune 2020 – 2032:

Demografi og levekår, Rakkestad kommune - også som en del av en større region, Infrastruktur, Næring, Bosetting, Stedsutvikling.

Innholdet i hovedtemaene

De forskjellige temaenes innhold vil i mindre og større grad overlape hverandre. Oppstillingen nedenfor er ikke uttømmende og kan bli endret og supplert i ulike faser av planprosessen.

Valg av utrednings- og plantemaer bestemmer fokuset og prioriteringene. De er som følger:

Demografi og levekår,	Rakkestad kommune - som en del av en større region,	Infrastruktur,
Problemstillinger og utfordringer:	Problemstillinger og utfordringer:	Problemstillinger og utfordringer:
Demografi (Alderssammensetning, bosettingsmønster, utdanning m.m.) Oppvekst (Skole, barnehage, kultur m.m.) Folkehelse, helse og omsorg,	Rakkestad kommunes posisjon mellom større kommuner og i større regioner, Effekter av den større Viken fylkeskommune, Rakkestad kommunes regiontilhørighet.	Kollektivtilbud, Transport, Bredbånd (fiber), Vei, Vann, avløp og renovasjon.
Næring	Bosetting	Stedsutvikling
Landbruk, Industri, Handel og service, Pendling, Reiseliv,	Sentrumsbosetting, Nye boligområder, Spredt bosetting, Transformasjon av arealressurser, Attraktivitet,	Identitet, Frivillighet (lag og foreninger), Struktur Transformasjon av arealressurser, Attraktivitet.

Videre peker planstrategien på sju variabler eller parametere hvor kommunen definerer målsettinger og strategier og operasjonaliserer tiltak – for at den ved utgangen 2032 være bedre stilt enn i 2020. Det dreier seg om:

Folkehelse,	Inkludering,	Livsløp - helhet,	Oppvekst,
Målsetting:	Målsetting:	Målsetting:	Målsetting:
Oppnå bedre score på utvalgte folkehelseindikatorer.	Like muligheter for alle innbyggere.	Gode kommunale tilbud i alle livets faser.	Utvikle enda bedre barnehage-, skole-, kultur- og fritidstilbud.

Klima og miljø,	Arealbruk,	Digitalisering,
Redusere klimaavtrykket og utslipp av klimagasser i samme målestokk som Norge pr. utgang av 2032.	Ikke omdisponere større av dyrket mark. Utvikling skjer primært tilknyttet eksisterende sentra, infrastruktur og funksjoner.	Digitaliseringen av oppgaver og funksjoner fortsetter og Rakkestadsamfunnet er på nivået med landet på dette området i hele kommuneplanperioden.

Utredninger og analyser

Planstrategien lagt til grunn, er det ønskelig og påkrevet å utrede enkelte områder særskilt.

Rakkestad kommune får i virkeligheten sin virksomhet definert av befolkningen, befolkningsendringer og befolknings sammensetningen. Tilbud av og etterspørsel etter tjenester er en funksjon av den demografiske utviklingen og folketallsveksten. Prioriteringer i kommuneplanen og det underliggende planverket bør derfor gjøres på grunnlag av en mest mulig korrekt befolkningsframskriving.

De aktuelle størrelser utredes for tre alternativer – Statistisk Sentralbyrås scenarier for lav, middels og høy vekst.

Norge har over noen år gjennomført både en kommune- og en mer omfattende forvaltningsreform.

I dag er Rakkestad kommune relativt sett en mindre kommune enn tidligere, og de omkringliggende kommuner – Sarpsborg, Indre Østfold og Halden - er i folketall og ressurser langt større. Det medfører nye utfordringer.

Regioninndelingen i Viken fylkeskommune gjennomgår fortsatt en revisjon.

Rådmannen mener at de problemstillinger som nevnt i avsnittet over bør utredes særskilt i kommuneplansammenheng.

Rakkestad kommune er den viktigste motoren i Rakkestadsamfunnet. Som grunnlag for den nye kommuneplanen og dens prioriteringer, bør det gjøres et SWOT – analyse av kommunen og kommunal virksomhet.

Næringslivet er en annen grunnleggende drivkraft. Det er ikke undergitt statiske premisser, men må omstille og utvikle seg i takt med endringer nasjonalt og internasjonalt. Rådmannen går inn for også å gjøre en næringsanalyse relatert til kommuneplantiltaket.

En samarbeidspartner i denne forbindelse er Rakkestad Næringsråd.

På mange måter er samfunnet sårbart og lite robust. Det kan settes mindre og mer ut av spill av forskjellige hendelser. Covid 19 pandemien og raset i Gjerdrum kommune er de nyeste eksempler på det.

Rakkestad kommune bør av disse grunner foreta er risiko- og sårbarhetsanalyse for kommuneplanen 2020 – 2032.

Arealdelen

Egne utredninger som på planprogramstadiet peker seg ut i arealdelen av kommuneplanen er:

Framtidige boligområder, Fortettinger i eksisterende sentrum og boligområder, Spredt bosetting, Framtidige næringsområder, Spredt næring og næringsvirksomhet, Fritidsboliger, Naturområder,
--

Vedlegg

Denne oversikten viser sentrale planer og dokumenter som danner rammer om og retninger for planarbeidet i Rakkestad kommune.

Lenker

Rakkestad kommune,

<https://www.rakkestad.kommune.no/kommuneplan.397828.no.html>

Østfold fylkeskommune,

<https://www.ostfoldfk.no/planlegging-og-horinger/gjeldende-planer/fylkesplan/>

Regjeringen,

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging-20192023/id2645090/>

FN 17,

<https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>

Rakkestad kommune – gjeldende planer

Økonomi og handlingsplan,

Landbruksplan,

Hovedplan vannforsyning,

Hovedplan avløp,

Idretts og fysisk aktivitetsplan,

Helse og omsorgsplan,

Boligsosial strategiplan,

Krise og beredskapsplan,

Kommunedelplan vannmiljø,

Kulturplan,

Informasjon og kommunikasjonsplan,

Energi- og klimaplan,

Hovedplan avfall.

Andre viktige dokumenter

Veileder – Medvirkning i planlegging,

Veileder – Kommuneplanens arealdel,

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging,

Regional planstrategi for Viken fylkeskommune,

FN 17.